

МБУК «Моркинская ЦБС»
Газовская библиотека

ПОЭЗИЙ КУМЫЛЫШТЫН НЫЖЫЛГЫЛЫК

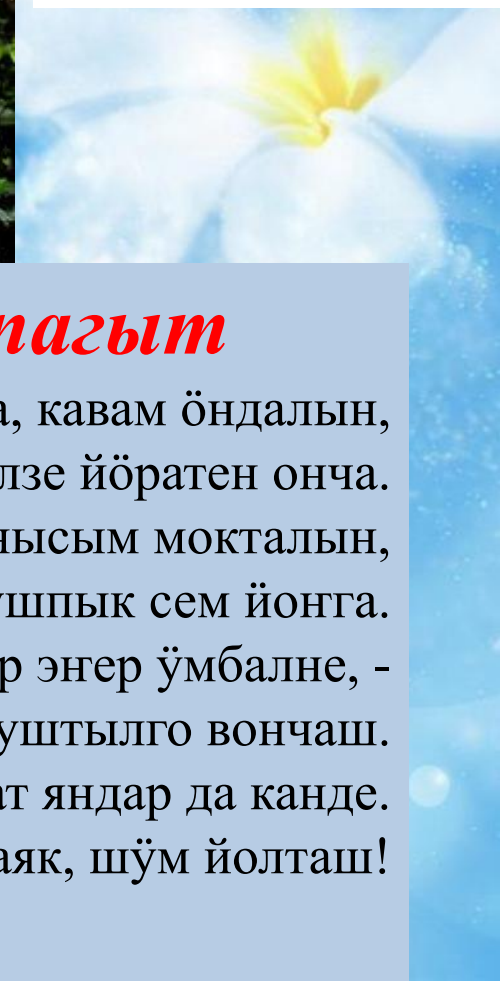
*Аркадий Букетов-Сайнын
шочмыжлан-85 ий*

Шочмо кече

Кажне енын уло шочмо кече,
Пуйто чылт у шүдыр йолгалеш.
Келшыше тудлан гына игече.
Мыйын гын Рошто вашеш толеш.
Шуматкече каныш кечым кондыш.
Ыш мод окналаште кечыйол.

Йүштө ший пеледыш чинчым кодыш.
Медшүжар деч пөлеклан-укол...
Но монденак огытыл улмашын:
Родо, таң-влак тольыч саламлаш.
Тыште вел чын акше келшымашын.
Лач тыге палет, кө чын йолташ.

Волгыдо пагыт

Ўжара шарла, кавам ондалын,
Мландым тылзе йөрәтен онча.
Келшымаш ден тынысым моқталын,
Ял воктене шүшпык сем йонга.
Пенгыде күвар энгер үмбалне, -
Сер гыч серыш куштылго вончаш.
Вудшо лупс дечат яндар да канде.
Пиалнат тыгаяк, шүм йолташ!

Унчо үдыр

Унчым-вунчым койын, Унчо ял йолга.
Ток урем коклаште ший памаш йога.
Тысе үдырым мый йоратем моткоч,
Унала мием да йывырте тўргоч.

Унчо үдыр, Унчо үдыр ковыра,
Эн сөрал пеледыш дечын йытыра.
Тале пешак, тале пешак пашалан,
Чонышкак пижеш тыгае кеч-көлан.

Пөрткайык

Пыжашым шырчыкомарташ оптен,
Пөрткайык илыш, сурт-оралтыжым моктен.
Пырыслан гын овартен вик пун орвам,
Сар дене кынелаш ыш сите кеч артам.
Шемечын лыге пунжым эрыктен,
Пыжашым саемдаш арун нумал оптен.
Ыш тошт туддеке чак толаш осал вараш-
Ыле шол пөрткайыкын ўшан йолташ

Поро лий, пүртүс

Волгыдо, сөрале кече шичме

Таче:

Ший волгенче коркала пыл ластыклам.

Күдырчыжө-танже, шыде, кеч көйдарче...

Поро лий, пүртүс,

Ит сыре тый мылам!

Күдырчан йүр писе,

Тыш толеш виян.

Ладыра чатка куэ чүчка чолга

Йөратем чот тыйым,

Шочмо-кушмо мланде!

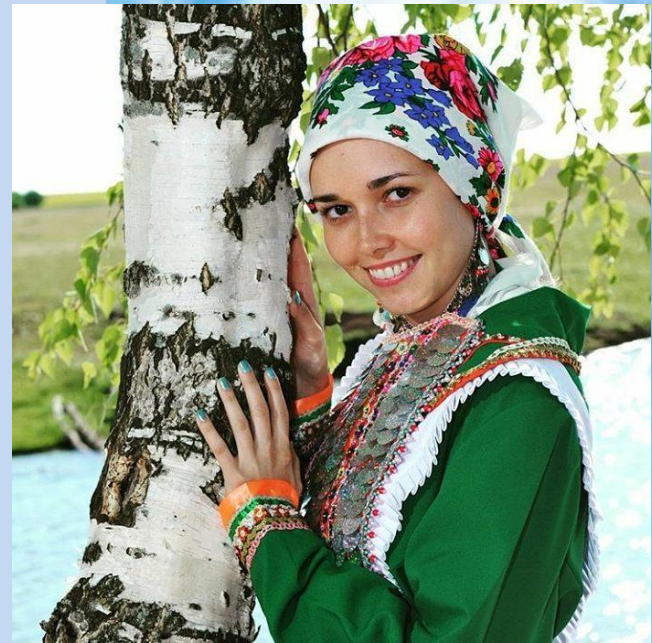
Аваемла шокшын

Өндалаш мый ямде!

Үдүр шүм тыгаяк

Колат мо тый чонемын йүкшым, рвезе?
Кончет мылам омешемат.
Ойлал, ала туржеш шүметым весе?
Садак нелеш ом нал тылат.
Адак мый ужым тыйым омо дене:
Ме шыр ончал ошкылына.
Эре тыге. Шонем эрден, кастене,
Ой, шүлык тый дечет посна.
Тыгаяк үдүр шүм, йүла-молан гын?
Палем: эн шерге тый-мылам.
Шогем шкет, ладыра ломбем ондалын,
Мый пуйто, тыйым вашлиям.
Лүшка поран-вуча шүмемже майым,-
Пеледышан лийшаш эрла.
Шонем мый, о танем, лач порым, сайым.
Тек лийына эре пырля.
Колат мо тый чонемын йүкшым, рвезе?
Кончет мылам омешемат.
Ойлал, ала туржеш шүметым весе?
Садак нелеш ом нал тылат.

Лумӱдыр

Маныт, лумӱдыр ила лач йомакыште.

Уке, лумӱдыр эре пеленна.

Ужым эсогыл эн чулымжым БАМ-ыште,

Маньын тудлан: «Чинче ӱдыр салам!»

Тудо йомакысе гай кугу стройкышко

Толын Марий Эл гыч, шӱм-чӱн йӱлен.

Пуйто, сенен ир тайгам, пурен бойышко.

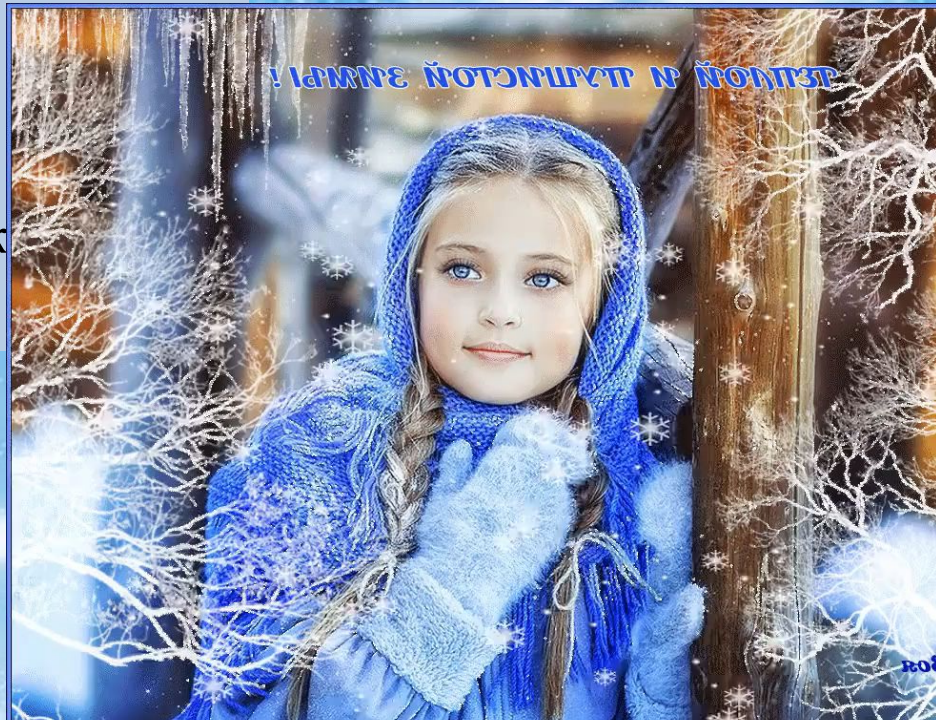
У магистральым-вӱршерым шуен.

Таче экспрессым вӱда эрвел трассыште,

Вуйым сава кажне курык тудлан.

Чучынак колтыш: йоча фондым кассышко

Шийвундымак нангая пӱлеклан.

Волгыдо үдыр

Үдыр-влак улыт мемнан эн мотор,
Каче-влак нуным гына йөрәтат.
Үдыр келша гын, машинын мотор
Загсын омасшак пурта, товатат.
Үдыр-влак улыт пеледыш сынан,
Нуным эр-кас шупшалаенш ужара.
Иийже имнемлан эн чапле сүспан,
Ок күл мылам машинат-нимолан!
Мый ондалам ик моторым гына,
Тудын чурийже ошалге-кына.
Тудым ит түкө, мардеж, сөрвалем
Тудым лач мый семален умалем
Волгыдо үдыр, шыма чон йүкет,
Тый вел улат шүмыштем, пиалем
Үж лачек мыйым-мием күдыкет,
Үж үшаналын, лач тыйын лийнем

Ом öкынö илышемлан,
Ойлем лач иктым чылалан:
Пиал-юап ден кынелаш,
Пасушто касым вашлияш.

Илем мый шочмо ялыштем,
Ом кошт тулгайыкым поктен.

Куан да ойго деч ом шыл,
Эреак самырык шүм-кыл.

Мылам эн сылне шурно сем,
Симфонийла йонга эсен.

Шуленак тудым колыштам,
Шарла йыр ямле кинде там.

Савем вуем уржавуйлан.

Нурвечын патыр озажлан.

Нимо деч шерге кинде сий,

Ўстембалнем эреак лий.

Колхоз ялем улан ила,

Да чапше мўндыркö шарла.

Эртем пасу гоч куанен,

Тышан вашлийым пиалем.

Вашлийым пиалем

Чоткар тукым улына

Улына ме рвезе,
Изишак полмезе.
Шочынна ме мурылан пояк марий ялеш.
Ямле Морко мланде,
Лай Элнетше канде-
Шочмо эл тышечын тўнгалеш.
Шерге мыланнаже
Олык, пасунаже, -
Чылажат возалтын шўм-кылеш.
Керек-кушко кае,
Чон мемнан тугае,-
Шочмо-кушмо верышке ала-молан ўжеш...

Ончымыланда тау!

Автор-составитель:
Александрова Мария Олеговна,
заведующая Газовской библиотеки